

Volumul mare de vestigii arheologice care a stat la baza unor esențiale rezultate este susținut de o bogată și variată listă bibliografică, dar și de un vast material ilustrativ (hărți, figuri, desene ale complexelor, diagrame, tabele și planșe). Aici nu putem să nu menționăm calitatea înaltă a materialului grafic și varietatea formelor de redare, fără de care discursul științific nu ar fi avut impactul scontat și nu ar fi permis înțelegerea complexă a proceselor culturale puse în discuție.

În concluzie, ținem să remarcăm că lucrarea reprezintă o importantă realizare științifică, iar vastul volum de informații, analiza și interpretarea acestuia oferă multiple piste noi în cercetare, dar și soluții pentru elucidarea unor probleme legate, în mare parte, de cultura Poienești-Lucașeuca, cu unele inevitabile incursiuni în perioada Latène și, respectiv, culturile „germanice” (Jastorf, Przeworsk, Zarubinec). Elementele importante folosite de către autori, precum: descrierea detaliată a materialului arheologic, încadrarea cronologică, teritorială, utilizarea analizei comparative, tipologizarea și, nu în ultimul rând, corelarea și coraportarea prin identificarea analogiilor oferă studiului o structură complexă, inovativă și interactivă.

În opinia noastră, lucrarea de față reprezintă un studiu exhaustiv, redat într-o înaltă manieră științifică, dar totodată destul de accesibilă, ceea ce poate servi drept exemplu în ceea ce privește modul de cercetare a unei microzone arheologice. În aceste condiții, considerăm că ansamblul arheologic de la Borosești, reprezintă unul dintre puținele puncte arheologice cercetate care se bucură de o astfel de cercetare complexă, publicată sub forma unui studiu monografic.

În aceste condiții, nu ne rămâne decât să felicităm autorii cu această frumoasă și utilă apariție, care reprezintă rodul unei munci colective măgloase, continue și consistente. Publicarea rezultatelor obținute este componenta esențială a cercetării, atât din perspectiva valorificării, cât și a diseminării acestora pentru publicul larg, nu doar pentru mediul academic.

Maica Tereza spunea că „*vorbele bune pot fi scurte și repede rostite, dar ecoul lor este nesfârșit*”. În acest context, avem speranța că aceste rânduri scrise, vor stârni interes pentru a citi, a analiza și a utiliza în cercetările ulterioare rezultatele obținute de autorii acestei importante lucrări științifice.

Livia SÎRBU

Istoricul Gheorghe Onișoru și Editura Corint ne atrag atenția, la finele anului 2021, cu o monografie impresionantă – *Stalin și poporul rus... Democrație și dictatură în România contemporană. Premisele instaurării comunismului*, vol. I, 544 p.; *Stalin și poporul rus... Democrație și dictatură contemporană. Stalinismul în România*, vol. II, Editura Corint, 2021, 448 p. –, dedicată perioadei de tatonare și instalare a regimului comunist în România (23 august 1944–30 decembrie 1947). Autorul este bine cunoscut în istoriografia românească a ultimelor decenii prin lucrări precum *Alianțe și confruntări între partidele politice din România, 1944–1947*, *România în anii 1944–1948*, *Transformări economice și realități sociale; Operațiunea Tămădău*, *Desființarea Partidului Național Țărănesc (1947)* sau *Pecetea lui Stalin*. *Cazul Vasile Luca*, dar și din alte demersuri științifice, așa cum sunt, de pildă, contribuțiile sale la volumele *România, 1945–1989*. *Enciclopedia*

regimului comunist. *Represiunea* (coord. de Octavian Roske, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului) sau cursul universitar *Istoria lumii contemporane. De la revoluția bolșevică până în zilele noastre (1917–2015)*. Se poate spune că toate eforturile științifice ale istoricului Gheorghe Onișoru anunțau această monografie în două volume, care ne propune un punct de vedere distinct, bazat pe lectura migăloasă și pe analiza riguroasă timp de peste două decenii a unor importante fonduri arhivistice: Fondul CC al PCR și din filialele județene ale ANIC, Fondul Președinția Consiliului de Miniștri, Direcția Generală a Poliției, Inspectoratul General al Jandarmeriei, Serviciul Special de Informații, Casa Regală și altele, alături de arhivele Securității (aflate în custodia SRI, apoi a CNSAS), Fondul Manuscrise de la Biblioteca Academiei, arhiva MAE, arhive americane, britanice, alături de volume editate de documente străine și românești, volume de memorialistică, de studii de specialitate, presă de epocă etc.

Monografia este structurată în câte patru capitole pentru fiecare volum. Capitolul 1 din volumul I (*Drumul de la Marea Unire la totalitarism*) și capitolul 4 din volumul al II-lea (*Modelul stalinist*) analizează contextul anterior loviturii de la 23 august 1944 și, respectiv, contextul imediat următor transformării României în republică. Conținutul monografiei este plasat, astfel, în mod fericit din punct de vedere metodologic, între lumea Regatului României – perioada interbelică, purtând amprenta puternică a Marii Uniri, a diverselor integrări și dezvoltări cu accent pe economie, societate și politică, dar și a crizelor internaționale și interne – și sfârșitul acestei lumi, care avea să fie distrusă și *remodelată*: după model sovietic. Cele două capitole nu sunt scurte puneri în temă, ci ample studii elaborate, asemenea monografiei în integralitatea sa, ceea ce ne determină să apreciem că din punct de vedere cronologic și analitic perioada istorică subsumată de demersul pe care îl propunem spre lectură începe la 1918 și se încheie cel puțin la 1948. Conținutul celor două volume este acoperitor cu asupra de măsură pentru concluzia finală a autorului: „Instaurarea totalitarismului în România nu ar fi fost posibilă în lipsa ocupației sovietice, așa cum am încercat să demonstrăm în paginile acestui volum. Ea a fost realizată sub atenta îndrumare a Kremlinului, cu ajutorul conducerii Partidului Comunist din România”.

Stilul și substanța academică reies și din aparatul critic al celor două volume, care constituie în sine o carte ce își va dovedi pe măsura lecturii atât utilitatea informativă, cât și pe cea formativă. Indicele de nume este, de asemenea, unul dintre ingredientele care nu pot lipsi în zilele noastre dintr-un proiect științific și editorial precum cel de față. Exact ca în vremurile de dinaintea computerului, cele două volume se citesc cu creionul în mână și cu pasiune pentru istorie.

Flori BĂLĂNESCU

După ce s-a lansat cu succes în genul literar al prozei apoftegmatice prin volumele sale anterioare, *Ideograme în nisipul coridei* (1982), *Adagii* (1999), culminând cu *Zdrențe în paradis* (2012), în care cerebralitatea discursului se împletește cu rafinamentul delicat al expresiei, C. D. Zeletin ne propune prin recentul volum, *Așternutul insomnicului* (2020), apărut,